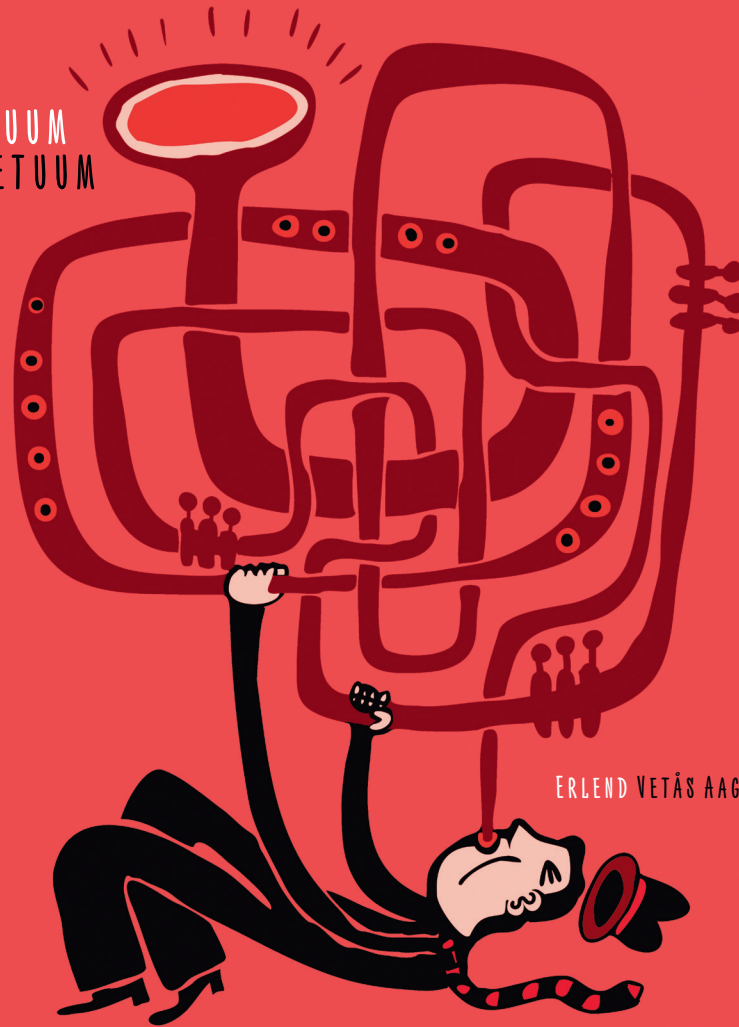

PERPETUUM
TROMPETUUM

ERLEND VETÅS AAGAARD-NILSEN

PERPETUUM TROMPETUUM

Komponisten Mauricio Kagel (1931–2008) har ved flere anledninger sagt at det i samtidsmusikken finnes tre kategorier komposisjoner: For det første musikk som er skrevet for å få en umiddelbar respons fra publikum, for det andre musikk som er skreddersydd for en spesiell musiker og et spesielt instrument, og for det tredje – noe som ikke fantes før, musikk av komponister for komponister. En musikk der lytteren kan oppleve å være forlatt ved inngangsdøren, da musikken kan oppleves utilgjengelig. Kagel fordømmer ikke den siste kategorien, men sier den skaper en ny situasjon.

Erlend Aagaard-Nilsen vokste opp i en musikerfamilie knyttet til Manger folkehøgskole, og han har utviklet seg til en allsidig musiker som liker et bredt spekter av stilarter. Han er i stadig utvikling, og nevner spesielt at han har fått innsyn i mange forskjellige trompetskoler, og alle lærerne han har hatt, har

på en eller annen måte påvirket hans trompetspill. Frode Rydland, Gary Peterson, Reidar Bye og Hans Petter Stangnes har vært helt avgjørende, og under det intensive semesteret ved Royal Northern College of Music i Manchester hos Murray Greig, fikk han mange impulser og muligheter til samspill. Utover å være solist, spiller han i militærkorps, storband, symfoniorkester, brassband, sinfonietta og jazzensembler. Og han har erfart at det kan være mange måter å nærme seg musikk på. En bred kompetanse innenfor forskjellige stilarter kan være en fordel å ha i formidling av samtidsmusikk.

Initiativtaker og pådriver til platen har vært hans far, komponisten Torstein Aagaard-Nilsen, som også har foreslått komponistene. I arbeidet med noen av komposisjonene har Erlend Aagaard-Nilsen deltatt i utviklingsprosessen, der han har fortalt komponistene om hva han

liker å spille, og hvilke trompetteknikker som er mulig.

Arbeidet med Knut Vaages poetiske verk *multiMORF IV* for solo trompet, ni messinginstrumenter og elektronikk, var nytt for ham. Partituret består av 10 sider med noter og fem sider med instruksjoner. Verket har en variabel lengde fra 10 – 20 minutter. Innenfor strenge rammer ble improviserte transformasjoner formet av solisten og komponisten på prøvene. Hvert instrument har sin mikrofon, og det de spiller blir matet inn i et sanntids dataprogram der komponistens ønsker ble programert av Thorolf Thuestad.

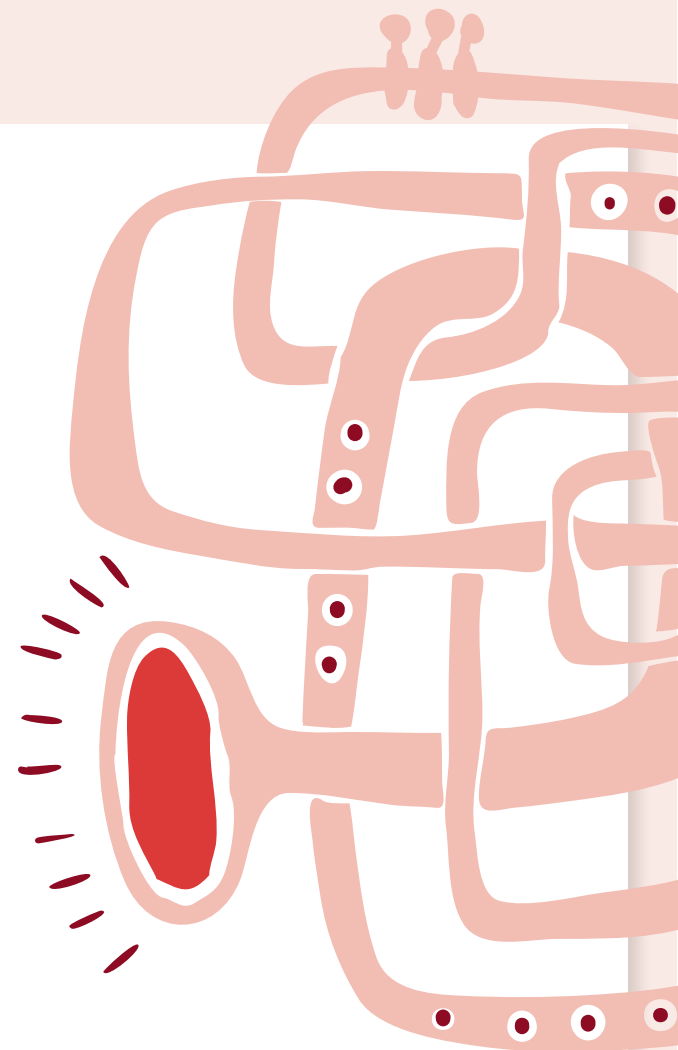
Møtet med Sigurd Fischer Olsens musikk var også en ny og spennende erfaring for Aagaard-Nilsen. Fischer Olsen drar veksler på en tradisjon som utforsker ukonvensjonelle klangmuligheter. Ifølge Helmut Lachenmann (f. 1935), som har skapt denne tradisjon, er måten

lydene er organisert på like viktig som de lydene det resulterer i. Det er likevel ikke lydene i seg selv som er målet, men selve lyttingen.

Komposisjonene av Bjørn Bolstad Skjelbred, Ketil Hvoslef, Eilert Tøsse og Torstein Aagaard-Nilsen er en hyllest til recital-tradisjonen. Komposisjonene er teknisk utfordrende, men bygget på en virtuositet som tar utgangspunkt i det som ligger godt for instrumentet.

Musikk kan beskrives som et rom for dialog. Og uten tillit til den en samtaler med, stenges muligheten før den har blitt påbegynt. Erlend Aagaard-Nilsen inviterer til samtale med et repertoarvalg som viser «bredden i det smale» i norsk kunstmusikk, for å si det med komponisten Åse Hedstrøm.

/// DAGFINN KOCH

PERPETUUM TROMPETUUM

The composer Mauricio Kagel (1931 - 2008) said on several occasions that there are three categories of contemporary compositions: first, music which is written to elicit an immediate response from the audience; second, music which is tailored for a particular performer or instrument; and third, something which was not found previously, music by composers for composers – a kind of music where the listener can feel abandoned at the entrance door, since the music can seem inaccessible. Kagel doesn't condemn this third category, but says that it creates a new situation.

Erlend Aagaard-Nilsen grew up in a family of musicians with close ties to Manger Folkehøgskule on the island of Radøy, and has developed into a versatile musician who appreciates a wide range of styles. He is con-

stantly developing and mentions especially that he has gained insights into many schools of trumpet playing. All the teachers he has had, have influenced his playing in one way or another. During an intensive semester at the Royal Northern College of Music in Manchester under Murray Greig, he gained many new impulses and opportunities to play with other musicians. In addition to being a soloist, he plays in military bands, big bands, symphony orchestras, brass bands, sinfoniettas and jazz ensembles. And he has discovered that there can be many ways of approaching music. A broad range of skills he says can be an advantage to have in putting across contemporary music.

The instigator and driving force behind this disc has been his father, the composer Torstein Aagaard-

Nilsen, who has also suggested the composers. In the work with some of the compositions, Erlend Aagaard-Nilsen has taken part in the development process, telling the composers what he likes to play and what trumpet techniques are possible.

The work with Knut Vaage's poetic *multiMORF IV* for solo trumpet, nine brass instruments and electronics was new for him. The score consists of ten pages of music and five pages of instructions. The work has a variable length from 10 to 20 minutes. During rehearsals, improvised transformations were formed by the soloist and composer within a strict framework. Each instrument has its own microphone and what they play is fed into a real-time computer programme into which the composer's wishes were programmed by Thorolf Thuestad. The encounter with Sigurd Fischer

Olsen's music was also a new and exciting experience for Aagaard-Nilsen. Fisher Olsen draws on a tradition which explores unconventional sound possibilities. According to Helmut Lachenmann (b. 1935), who created this tradition, the way in which the sounds are organised is equally important as the resulting sounds themselves. However, it is not the sounds in themselves which are the goal, but the actual listening.

for dialogue. And without trust in the person one is conversing with, the possibility for dialogue ends before it has begun. Erlend Aagaard-Nilsen invites you to a conversation with a choice of repertoire which demonstrates "the breadth of the narrow" in Norwegian art music, as the composer Åse Hedstrøm puts it.

/// DAGFINN KOCH

The compositions by Bjørn Bolstad Skjelbred, Ketil Hvoslef, Eilert Tøsse and Torstein Aagaard-Nilsen are homages to the recital tradition. The compositions are technically challenging, but built on a virtuosity which takes its starting point in what plays well on the instrument. Music can be described as a room

OM VERKENE

Stykker komponert for en instrumentalsolist med klaverledsagelse, har stor utbredelse innenfor akademien. Såkalte «Pièces de Concours» ble komponert til interne konkurranser og prøvespill ved konservatorier, kanskje spesielt i Frankrike, med tanke på trompeten og andre blåseinstrument. Mange av stykkene er nå på repertoaret til alle som studerer musikk, fra kulturskole til høyskole.

Det er en egen kvalitet i verk som forteller noe i kortere forløp, en form for konsentrasjon som skiller dem fra de store formene, som nøydelig skiller seg fra romanen. I det perspektivet er det viktig å holde formen levende ved at stadig nye komponister utfordrer den, slik de gjør på denne platen.

Trompetisten Erlend Aagaard-Nilsen har invitert noen norske komponister til å komponere verk

for solo trompet og piano. Det har resultert i interessante tilskudd til repertoaret som samtidig reflekterer mye av den uttrykksvariasjonen som gjør seg gjeldende blant dagens komponister.

Erlend Aagaard-Nilsen sin befattning med samtidsmusikk begynte tidlig. Allerede da han ble tatt opp i talentprogrammet Unge Musikere ved Griegakademiet i Bergen, ble han introdusert for samarbeid med komponiststudentene der, og som korpsmusiker i brassband er ny musikk ofte en del av repertoaret. Alle komponistene som er representert på platen, med unntak av Bolstad Skjellbred, bor i eller nær Bergen.

Sammen med pianist Jarle Rotevatn, som er akkompagnatør ved Griegakademiet, og kjent fra både Bergen Filharmoniske Orkester og BIT 20 Ensemble, har Erlend, i samarbeid med BrassWind, bestilt

og urframført de fleste verkene på platen. Alle stykkene (unntatt spor 5) er skrevet til ham.

Bjørn Bolstad Skjellbred (f. 1970): *Resisting Gravity*. Stykket ble urframført på BrassWind i 2011. Det starter kontant, og går fra et intenst rytmisk driv til vektløs tilstand der melodilinen svever over eteriske klaverakkorder.

Ketil Hvoslef (f. 1939): *Perpetuum Trompetuum*. Hvoslef har komponert en vandrende basslinje som går igjennom hele stykket. Diskantstemmen og trompeten finner etterhvert sammen i et rytmisk intenst driv mot en effektiv slutt. Stykket ble urframført på BrassWind i 2010.

Eilert Tøsse (f. 1954): *Signals*. Dette er et verk som består av mange deler. Signalene spilles inn mot strenge i klaveret og det er i partiturer

foreskrevet en forsterkning av effekten som oppstår. De syv signalene adskilles av mellomspill med kontrasterende karakter. Stykket ble urframført på BrassWind i 2010.

Torstein Aagaard-Nilsen (f. 1964) har skrevet *Kvernhusfanfare*, *Elegy for Broken Hearts*, *Orpheus lament* og *Festoso*. Det første stykket er en fanfare skrevet til Erlend, det andre en bearbeidelse av første sats fra *Concerto for Trumpet and Strings* fra 1996. Det tredje er komponistens bilde av Orfeus i underverdenen. Lydlandskapet er en elektronisk bearbeidelse av deler av solostemmen, samtidig som solostemmen mates inn i klangmoduler, bl.a. stor romklang for å gi inntrykk av at Orfeus er i en underjordisk grotte. *Festoso* er i recital-tradisjonen. Dette stykke var også utgangspunktet til idéen om å bestille flere verk for trompet og klaver. De to sistnevnte stykkene ble urframført på Avgarde i Bergen i 2010.

Det kan være riktig å holde et par verk utenfor recital-betraktningen. Som en kontrast til det tradisjonelle oppsettet trompet og klaver, ble det bestilt en trompetkonsert av **Knut Vaage** (f. 1961) der elektronikk i stedet for klaver, skulle ledsage

trompeten. Svaret på henvendelsen ble *multiMORF IV*, som mer er som en trompetkonsert å regne, i et uttrykk som grenser mot lydkunst. Et av de mest ambisiøse prosjekt her til lands med sanntidselektronikk er Knut Vaages serie med Multimorferk. Det første ble gjort på BrassWind i 2007, og det siste i rekken, *multiMORF IV*, ble urframført på BrassWind 2013.

Verket, slik det er på platen, ble realisert i to trinn. Konserten i USF Røkeriet ble ledet av komponisten selv. Det klinger som en improvisasjon, selv om alt er notert. Sammen med Vaage, programmerte lyddesigner **Thorolf Thuestad** all elektronikk, og **Davide Bertolini** gjorde opptaket. **HC Gilje** sin videokunst, som responderte på musikken, ble vist på stort lærer, og det hele ble en spektakulær seanse i lyd og bilde, med trompetsolisten i midten. Resultatet på platen er en mikset og klippet versjon av det som skjedde der.

På samme konsert ble også **Sigurd Fischer Olsen** (f. 1976) sitt stykke *Three Lamento Movements* urframført. Dette verket er også for trompet og klaver, men der slutter alle likheter med recital-tradisjonen. Her spilles

bare unntaksvis "vanlige" trompetnoter eller klaverpassasjer, og forløpet folder ut et særegent og skjørt lydlandskap. Vanligvis er trompetet et særdeles nærværende instrument, med sin kraft og spenst. I dette verket er alt dreid vekk fra denne forestillingen. Det lyriske ved trompeten dyrkes, men filtreres og destilleres slik at man bare sitter igjen med et konsentrert av hva trompetspill kan være. Klangbunnen og stemningen i musikken er hentet fra korverket *Tristis est anima mea* av Carlo Gesualdo hvor teksten handler om Jesu natt i Getsemane. Urframført på BrassWind i 2013.

BRASSWIND ER EN FESTIVAL FOR NY MUSIKK, PRIMÆRT FOR KORPS OG ENSEMBLER. EKSISTERT SIDEN 2004.

AVGARDE ER EN KONSERTSERIE FOR SAMTIDSMUSIKK I BERGEN. EKSISTERT SIDEN 2006

ERLEND VETÅS AAGAARD-NILSEN (f. 1988) ER UTDANNET VED GRIEGAKADEMIET, ROYAL NORTHERN COLLEGE OF MUSIC I MANCHESTER OG VED NTNU I TRONDHEIM. HAN ER ANSATT SOM TROMPETIST I LUFTFORSVARETS MUSIKKORPS I TRONDHEIM.

JARLE ROTEVATN (f. 1958) ER ANSATT SOM PIANIST I BERGEN FILHARMONISKE ORKESTER OG I BIT 20, OG ER AKKOMPAGNATØR VED GRIEGAKADEMIET.

ABOUT THE WORKS

Pieces composed for an instrumental soloist with piano accompaniment are widespread within academia. So-called "Pièces de Concours" were composed for internal competitions and auditions at music conservatories, perhaps especially in France, when one thinks of the trumpet and other wind instruments. Many of the pieces are now in the repertoire of all who study music, from local music centres to national music colleges and academies.

There is a particular quality to works which tell something in short formats; a form of concentration which separates them from the large-scale forms, in the same way that a short story is distinct from a novel. In this perspective it is important to keep the form alive

by new composers continually exploiting it, as they do on this disc.

The trumpet player Erlend Aagaard-Nilsen has invited some Norwegian composers to compose works for solo trumpet and piano. This has resulted in interesting additions to the repertoire which at the same time reflect the variety of expression to be found among today's composers.

Erlend Aagaard-Nilsen's contact with contemporary music began at an early age. He was introduced to working together with students of composition from being accepted into the talent development programme *Unge Musikere* (Young Musicians) at the Grieg Academy in Bergen, and as a performer in brass bands, where new music is often part of the repertoire. All the com-

posers represented on this recording, with the exception of Bolstad Skjeltbred, lives in or nearby Bergen.

Together with the pianist Jarle Rotevatn, who is an accompanist at the Grieg Academy and well known from the Bergen Philharmonic Orchestra and BIT 20 Ensemble, Erlend, in co-operation with BrassWind, has commissioned and premiered most of the works on this disc. All the pieces are written for him (except track 5).

Bjørn Bolstad Skjeltbred (b. 1970) *Resisting Gravity*. The piece was premiered at BrassWind 2011. It starts solidly and moves from an intense rhythmic drive to a state of weightlessness, where the melody hovers above ethereal chords in the piano.

Ketil Hvoslef (b. 1939) *Perpetuum*

Trompetuum. Hvoslef has composed a wandering bass line which goes through the whole piece. The descant part and the trumpet eventually merge into a rhythmically intense drive and an effective ending. The piece was premiered at BrassWind 2010.

Eilert Tøsse (b. 1954) *Signals*. This is a work which consists of many parts. The signals are played into the strings of the piano and the score calls for amplification of the effect which is created. The seven signals are separated by different interludes, each with its own distinctive character. The piece was premiered at BrassWind 2010.

Torstein Aagaard-Nilsen (b. 1964) has written *Kvernhusfanfare* (*The Mill Fanfare*), *Elegy for Broken*

Hearts, *Orpheus Lament* and *Festoso*. The first piece is a fanfare written for Erlend, the second a reworking of the first movement of Concerto for Trumpet and Strings from 1996. The third is the composer's vision of Orpheus in the underworld. The sound landscape is an electronic manipulation of sections of the trumpet part, whilst the solo part is fed into sound modules, among others prominent reverberation, to give the impression that Orpheus is in an underground grotto. *Festoso* is in the recital tradition. This piece was also the starting point for the idea of commissioning several works for trumpet and piano. The two last-mentioned pieces were premiered at Avgarde in Bergen in 2010.

It is perhaps correct to keep a cou-

ple of works outside of what might be considered a recital. **Knut Vaage** (b. 1961) was commissioned to write a trumpet concerto in which live electronics accompanied the trumpet, as a contrast to the traditional set up of trumpet and piano. His response to this commission was *multiMORF IV*, which borders on sound art. Knut Vaage's series of *Multimorf* works is one of the most ambitious real time electronic projects in Norway. The first was presented at BrassWind in 2007 and the last in the series, *multiMORF IV*, was premiered at BrassWind 2013.

The work as it is on this disc was realised in two stages. The concert in USF Røkeriet, Bergen was directed by the composer himself. It sounds like an improvisation, even though

everything is notated. The sound designer **Thorolf Thuestad** had programmed all the electronics, together with Vaage, and **Davide Bertolini** made the recording. **H C Gilje's** video art, which responded to the music, was shown on a large screen, and the whole thing became a spectacular sequence of sound and vision with the trumpet soloist in the centre. The result on this disc is a mixed and edited version of what happened there.

Three Lamento Movements by **Sigurd Fischer Olsen** (b. 1976) was also premiered at the same concert. This work is also for trumpet and piano, but there ends all similarity with the recital tradition. "Ordinary" trumpet notes and piano passages are played

only exceptionally here, and a peculiar and fragile soundscape unfolds during the course of the work. The trumpet is usually an instrument of especially great presence, with its power and athleticism. In this work, everything is wrenched away from this notion. The trumpet's lyrical qualities are cultivated, but are filtered and distilled such that only a concentrate of what trumpet playing can be remains. The sounds and atmosphere of the music are taken from the choral work *Tristis est anima mea* by Carlo Gesualdo, in which the text describes Jesus's night in Gethsemane. It was premiered at BrassWind in 2013.

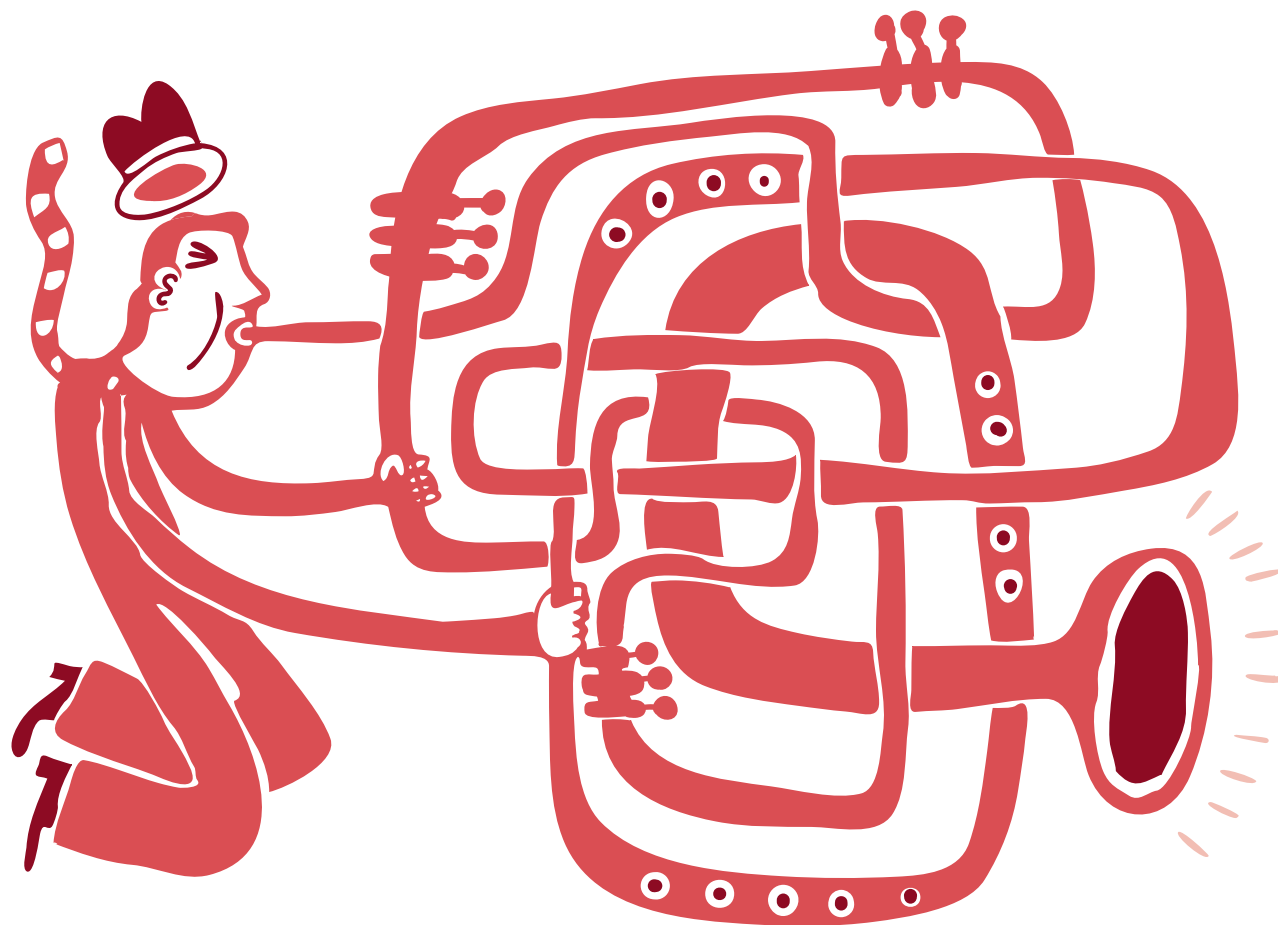
BRASSWIND IS A FESTIVAL FOR NEW MUSIC, PRIMARILY FOR BANDS AND ENSEMBLES. IT HAS EXISTED SINCE 2004.

AVGARDE IS A CONCERT SERIES FOR CONTEMPORARY MUSIC IN BERGEN. IT HAS EXISTED SINCE 2006.

ERLEND VETÅS AAGAARD-NILSEN (B. 1988) STUDIED AT THE GRIEG ACADEMY IN BERGEN, ROYAL NORTHERN COLLEGE OF MUSIC IN MANCHESTER AND NTNU IN TRONDHEIM. HE IS EMPLOYED AS A TRUMPET PLAYER IN THE NORWEGIAN AIR FORCE BAND IN TRONDHEIM.

JARLE ROTEVATN (B. 1958) IS EMPLOYED AS A PIANIST IN THE BERGEN PHILHARMONIC ORCHESTRA AND BIT 20 ENSEMBLE, AND AS AN ACCOMPANIST AT THE GRIEG ACADEMY.

CREDITS:

TRACKS 1-10: RECORDED IN MANGER CHURCH, RADØY, 24-25 JUNE 2014

TECHNICIAN: GUNNAR HERLEIF NILSEN

PRODUCER: TORSTEIN AAGAARD-NILSEN

EDITING: NRK STUDIO, GRIEGHALLEN, BERGEN

TRACK 11: RECORDED LIVE AT USF RØKERIET, BERGEN, 28 SEPTEMBER 2013

CONDUCTOR: KNUT VAAGE

MUSICIANS: MANGER MUSIKKLAG

SOUND DESIGN: THOROLF THUESTAD

RECORDING: DAVIDE BERTOLINI

POST-PRODUCTION: KNUT VAAGE / DAVIDE BERTOLINI

MASTERING: THOMAS WOLDEN

BOOKLET TEXTS: DAGFINN KOCH / TORSTEIN AAGAARD-NILSEN

ENGLISH TRANSLATION: KIM LOFTHOUSE

BOOKLET EDITOR: HEGE WOLLENG

COVER DESIGN: ANETTE L'ORANGE / BLUNDERBUSS.NO

COVER ILLUSTRATIONS: ISTOCKPHOTOS.COM

ARTIST PHOTO: RONNY LAUTEN

THIS RECORD HAS BEEN MADE POSSIBLE WITH SUPPORT FROM:
NORWEGIAN SOCIETY OF COMPOSERS
ARTS COUNCIL NORWAY

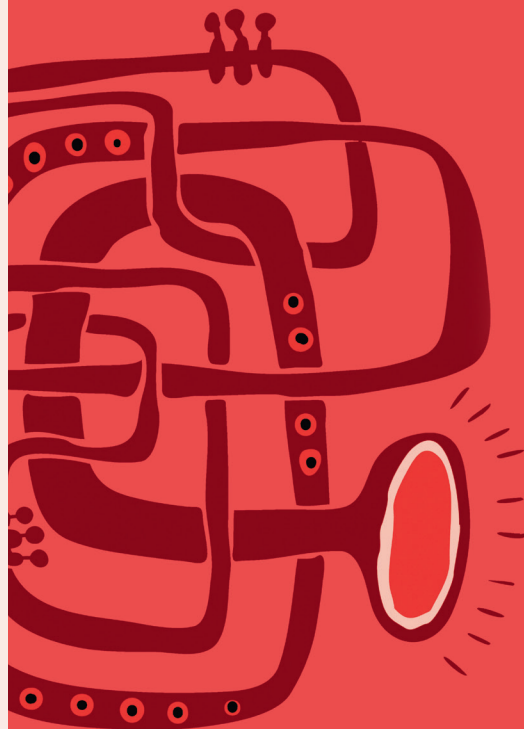
SCORES:

TRACK 1: NORSK MUSIKFORLAG AS

TRACKS 2-6: NORSK NOTESERVICE AS

TRACKS 7-11: ORIGINAL SCORES

LWM008
© 2015 LAWO
© 2015 LAWO MUSIC

BJØRN BOLSTAD SKJELBRED (*1970)

01. RESISTING GRAVITY (07:36) FOR TRUMPET AND PIANO

KETIL HVOISLEF (*1939)

02. PERPETUUM TROMPETUUM (05:31) FOR TRUMPET AND PIANO

EILERT TØSSE (*1954)

03. SIGNALS (09:14) FOR TRUMPET AND PIANO

TORSTEIN AAGAARD-NILSEN (*1964)

04. KVERHUSFANFARE (01:16) FOR SOLO TRUMPET

05. ELEGY FOR BROKEN HEARTS (04:18) FOR TRUMPET AND PIANO

06. FESTOSO (03:18) FOR TRUMPET AND PIANO

07. ORPHEUS LAMENT (05:41) FOR TRUMPET AND ELECTRONICS

SIGURD FISCHER OLSEN (*1976)

THREE LAMENTO MOVEMENTS FOR TRUMPET AND PIANO

08. ♩ = 54 (03:26)

09. ♩ = 60 (03:45)

10. ♩ = MAX. 40 (04:00)

KNUT VAAGE (*1961)

11. MULTIMORF IV (17:51) FOR SOLO TRUMPET, 9 BRASS INSTRUMENTS AND ELECTRONICS